

ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

ΟΜΙΛΙΑ

ΕΥΚΛΕΙΔΗ ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΥ

**ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ, ΑΡΜΟΔΙΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ
ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ**

ΣΤΟ 1^ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

«Επιχειρώντας στο μέλλον»

2015 – 2020

ΠΕΜΠΤΗ 7 ΜΑΪΟΥ 2015

Ευχαριστώ τους οργανωτές για την πρόσκληση. Είναι τιμή μου να είμαι εδώ και ως Αναπληρωτής Υπουργός και ως Πανεπιστημιακός, όταν το θέμα είναι η καινοτομία και νέες ιδέες και ίσως όταν είναι για επιχειρηματικότητα.

Θα μπορούσε η ομιλία μου αυτή να έχει τον τίτλο «Η Αριστερά και η επιχειρηματικότητα προς ένα νέο μοντέλο». Θα είναι έκπληξη για τους πιο πολλούς από εσάς και τις πολλές, ότι η επιχειρηματικότητα στις δικές μου σπουδές επειδή ήταν εντελώς παραδοσιακές και νεοκλασικές, δεν έπαιζαν ιδιαίτερα μεγάλο ρόλο. Στα ορθόδοξα οικονομικά που έχουμε το μοντέλο του ανταγωνισμού δεν υπάρχουν μεγάλα κέρδη και μόλις κάποια επιχείρηση κάνει κάποια κέρδη μπαίνει μια άλλη επιχείρηση, μειώνεται το κέρδος.

Για να δεις πράγματα για την επιχειρηματικότητα πρέπει να πας πιο πολύ στη σχολή την αυστριακή όπου έχουν ένα μοντέλο του καπιταλισμού που είναι πιο δυναμικό, δεν ενδιαφέρονται τόσο για ισορροπία και ο καπιταλισμός είναι ένα σύστημα που βραβεύει αυτούς που κάνουν καλές

προβλέψεις, αυτούς που κάνουν καλές καινοτομίες και τιμωρεί αυτούς που δεν το κάνουν.

Παραδόξως ή Αριστερά συμφωνεί λίγο περισσότερο με τη δεύτερη άποψη παρά με την πρώτη άποψη. Ξέρω εδώ στο κοινό που υπάρχει ότι το πιο πιθανό είναι ότι δίπλα στο κρεβάτι σας το βράδυ δεν έχετε το Κομμουνιστικό Μανιφέστο του Μαρξ και του Έγκελς για να μπορείτε να το διαβάσετε, αλλά πρέπει να σας πω ότι αν το διαβάσετε, είναι και μέσα σ' αυτό ένας ύμνος για τον καπιταλισμό, τη δυναμικότητα, την επιχειρηματικότητα, πώς χαλάει όλους τους παλιούς θεσμούς, τα παλιά ήθη, τις παλιές συνήθειες.

Και το παράδοξο είναι, παρ' όλο που γράφτηκε στο 19^ο αιώνα, πιο πολύ φαίνεται να περιγράφει τον καπιταλισμό της παγκοσμιοποίησης τα τελευταία 20 χρόνια παρά τον καπιταλισμό του 19^{ου} αιώνα.

Άρα η Αριστερά έχει αυτή τη σχέση, που από τη μια μεριά κατανοεί το δυναμισμό του καπιταλισμού και συγχρόνως θέλει να το ξεπεράσει. Ποιες είναι οι τρεις ιδέες που είναι διαφορετικές όμως από τον Χάιγκεκ και την εικόνα της επιχειρηματικότητας που συνήθως συζητιέται;

Η πρώτη είναι ότι η παραγωγή είναι και μια βαθύτατα κοινωνική διαδικασία. Λίγο πριν από τις εκλογές, με μια συζήτηση με παραγωγούς κρασιών στη Βόρεια Ελλάδα, νομίζω θα το καταλάβετε, δε θα πω το όνομα, αλλά από την περιγραφή, ένας από τους μεγάλους παραγωγούς σ' αυτό το νομό μας είχε πει ως ΣΥΡΙΖΑ ότι «εμάς δε μας ενδιαφέρει ν' ανταγωνιζόμαστε τους άλλους παραγωγούς στο συγκεκριμένο νομό για το κρασί, έχουμε μια κοινότητα εδώ που παράγει κρασί, θέλουμε ν' ανταγωνιστούμε την Τοσκάνη, ή άλλες περιοχές, αλλά μας βοηθάει εντός του νομού μας να έχουμε και συνεργασία, εγώ δε μπορώ να παράγω τόσα πολλά κρασιά φέτος, κάποιος άλλος μπορεί, της περιοχής, να τα παράγει αυτά».

Αντικαπιταλιστικό επιχείρημα; Δεν ξέρω. Σας θυμίζω το πιο αντικαπιταλιστικό επιχείρημα που φαίνεται εκ πρώτης όψεως, μπορεί κάποιος να σκεφτεί: Είναι το MBA, το μπάσκετ στην Αμερική. Ξέρετε ότι στο τέλος της σεζόν στο MBA η ομάδα που έρχεται τελευταία παίρνει τους καλύτερους παίκτες από τ' αμερικάνικα κολέγια και ίσως από την Ελλάδα μερικές φορές.

Γιατί το κάνει αυτό; Γιατί δεν είναι καπιταλιστικό, δεν είναι ανταγωνιστικό; Όχι, είναι αλλά το MBA, δηλαδή το μπάσκε στην Αμερική δεν

ανταγωνίζονται οι ομάδες μεταξύ τους αλλά ανταγωνίζεται το αμερικάνικο ποδόσφαιρο ή το μπέιζμπολ. Άρα εδώ βλέπουμε μια διαφορετική σχέση, μια διαφορετική ισορροπία μεταξύ δύο αρχών, του ανταγωνισμού και τη συνεργασίας.

Το δεύτερο διαφορετικό στοιχείο που φέρνει η Αριστερά είναι ότι και η ίδια η γνώση είναι μια βαθύτατα κοινωνική διαδικασία. Στις ιδέες του Χάιγκεκ που ήταν πολέμιος, όπως ξέρετε του κεντρικού σχεδιασμού, υπήρχε η ιδέα ότι το παν στον καπιταλισμό είναι η πληροφόρηση. Το κέντρο δε θα μπορούσε ποτέ να έχει όλη αυτή την πληροφόρηση και άρα πρέπει μόνο οι αγορές να λύνουν το πρόβλημα.

Το πρόβλημα εδώ είναι ότι οι αγορές μεταδίδουν μόνο μια γκάμα από τις πληροφορίες που χρειάζονται οι επιχειρήσεις. Και η άρρητη γνώση που είναι πολύ συχνά πολύ σημαντικό κομμάτι της γνώσης και της παραγωγής, δεν είναι κάτι που μεταδίδεται πάρα πολύ στην αγορά και αυτό δίνει μια ιδέα γιατί χρειαζόμαστε πολλά πειράματα και πολλά παραδείγματα παραγωγής και κοινωνικής παραγωγής.

Το τρίτο έχει να κάνει με αυτό που ονομάζουν οι επιστήμονες, «ευνοϊκούς περιορισμούς». Πολλές φορές, όταν το κράτος βάζει περιορισμούς ή τα κοινωνικά κινήματα βάζουν περιορισμούς, αυτό μπορεί να βοηθήσει την επιχειρηματικότητα. Γιατί; Γιατί όταν επιτρέπεις στις επιχειρήσεις να βγάλουν κέρδη πάνω σε πολύ χαμηλούς μισθούς ή σε άθλιες εργασιακές σχέσεις, δεν τους σπρώχνεις στις καινοτομίες, δεν τους σπρώχνεις να κάνουν μια αναδιοργάνωση της παραγωγής, να σκεφτούν καινούργιες ιδέες.

Και τώρα έρχομαι, για να μην απογοητεύσω τον Πρόεδρο στις διαπραγματεύσεις: Όπως ξέρετε η συμφωνία της 20^{ης} Φλεβάρη ήταν πάνω σ' έναν συμβιβασμό του παλιού μνημονίου και τα καινούργια πράγματα που φέρνει η κυβέρνηση με τη σειρά της.

Σε αυτά τα καινούργια που οι εταίροι μας τα λένε «ευελιξία», να φέρουμε κι εμείς πράγματα στο τραπέζι, ένα από τα πράγματα που φέρνουμε είναι η επιστροφή των συλλογικών συμβάσεων. Για εμάς οι συλλογικές συμβάσεις έχουν ακριβώς αυτή τη λογική, ότι οι συλλογικές συμβάσεις βοηθούν την οικονομική αποτελεσματικότητα ακριβώς γιατί αποτρέπουν το κέρδος πάνω στις άθλιες εργασιακές σχέσεις ή τους χαμηλούς μισθούς.

Αυτό είναι μια άλλη λογική. Και παρ' όλο που στο χαρτί οι εταίροι μας δέχονταν ότι θα βάλουμε κι εμείς καινούργια πράγματα σε αυτή τη συμφωνία όταν θα φανεί, στην πράξη πάντα αντιστεκόταν σε οτιδήποτε ήταν καινούργιο. Και τους εξηγούσαμε και μέχρι πρόσφατα δεν είχαμε μεγάλη επιτυχία αλλά τον τελευταίο καιρό βλέπω και είμαι στην ευχάριστη θέση να σας πω ότι υπάρχει περισσότερη πρόοδος σ' αυτό, ότι αν είναι η ελληνική κυβέρνηση να κάνει όλα τα πράγματα με την ίδια λογική, τότε γιατί να είχαμε αλλάξει το μνημόνιο και γιατί να είχαμε πολεμήσει και φτιάξει ένα εκλογικό πρόγραμμα εναντίον του μνημονίου;

Ακριβώς το κάναμε γιατί είναι μερικά πράγματα που θεωρούμε ότι πρέπει να είναι με διαφορετική λογική. Και νομίζω σ' αυτή τη συμφωνία που θα έρθει, θα υπάρχουν πράγματα που συμφωνούμε έτσι κι αλλιώς, για τη διαφθορά, για τη διεύρυνση φορολογικής βάσης, πράγματα που πολλές φορές έχουμε τους ίδιους στόχους αλλά διαφωνούμε για τα μέσα και συμφωνούμε σ' αυτά, αλλά θα υπάρχουν και πράγματα που έχουν μια διαφορετική λογική.

Γι' αυτό, αν τα πάρουμε αυτά τα τρία στοιχεία, δηλαδή η παραγωγή ως κοινωνική διαδικασία, η γνώση ως κοινωνική διαδικασία και οι ευνοϊκοί περιορισμοί, βρίσκουμε ότι ως αποτέλεσμα πρέπει να υποστηρίξουμε έναν καινούργιο πλουραλισμό. Δηλαδή ο καπιταλισμός στα 20, 30 χρόνια πριν από την κρίση έχασε αυτό τον πλουραλισμό. Έχασε δηλαδή μια βιοποικιλότητα, θα μπορούσαμε να το πούμε με τους όρους των βιολόγων, από διαφορετικές ιδέες, διαφορετικούς τρόπους να παράγεις και διαφορετικές συνέργειες ανάμεσα στο κοινωνικό τομέα, στον ιδιωτικό τομέα και στο δημόσιο τομέα.

Άρα αυτό που λείπει και στην Ελλάδα ιδιαίτερα, είναι ότι όταν ακούω, όπως άκουσα τους ομιλητές τουλάχιστον στη δευτερομιλία, μόνο τον κ. Παπαδημητρίου πρόλαβα να τον ακούσω και την πρώτη ομιλία, πάντα όταν ακούω αυτούς τους ανθρώπους να μιλάνε, έχω την εξής σκέψη: Ότι πάντα στην Ελλάδα το σύνολο είναι λιγότερο από το άθροισμα των επιμέρους μερών.

Για κάποιο λόγο υπάρχει ένας συνεταιρισμός που αλλάζει τα πράγματα και βρίσκει έναν καινούργιο τρόπο να λύσει προβλήματα. Υπάρχει μια άλλη επιχείρηση που έχει καινοτόμες ιδέες. Υπάρχει μια κοινωνική

οικονομία που εξελίσσεται για ν' αντιμετωπίσει τα μεγάλα προβλήματα της ανθρωπιστικής κρίσης και για κάπιο λόγο όλα αυτά η δυνατότητα αυτά να τα φτιάξουμε σ' ένα πακέτο για να είναι το σύνολο παραπάνω από το άθροισμα των επιμέρους μερών.

Και γι' αυτό νομίζω είναι ένας μεγάλος στόχος γι' αυτή την κυβέρνηση. Γιατί αυτή η κυβέρνηση θέλει να κάνει αυτό, να μπορεί να βοηθήσει στο συντονιστικό ρόλο συγχρόνως δημιουργεί και νέα πράγματα που μπορεί να ευνοήσει, που συγχρόνως δηλαδή χτίζει πάνω σε πράγματα που γίνονται.

Άκουσα τον κ. Δοξιάδη που είπε για την κρίση και πώς διάφοροι άνθρωποι που είχαν και γνώσεις στα λογισμικά και έφτιαξαν καινούργιες εταιρείες, σ' ένα βιβλίο που έγραψαν για την κρίση που λεγόταν «22 πράγματα που σου λέμε για την ελληνική κρίση και δεν είναι έτσι», το δεύτερο ή τρίτο πράγμα, δε θυμάμαι, είναι η αφήγηση η ελληνική ότι δεν παράγουμε τίποτα. Και ότι δεν παράγουμε τίποτα δεν ήταν αλήθεια πριν από την κρίση.

Τα δυο τρία στοιχεία που έχουμε σ' αυτό το κεφάλαιο του βιβλίου, μαζί με το Χρήστο Λάσκο το γράψαμε αυτό, ήταν τέτοιες επιχειρήσεις. Δηλαδή αν δείτε το ρυθμό ανάπτυξης μικρών εταιρειών, στα λογισμικά ή στις πράσινες τεχνολογίες, είναι εντυπωσιακό. Δε θα πω χαμηλή βάση, κι αυτό δημιουργεί ένα πρόβλημα σύγκρισης, αλλά ήταν μετά από το 2000 εντυπωσιακή αυτή η άνοδος σε τομείς που δε θα περίμενε κανείς.

Και ο ρόλος μου και ως Αναπληρωτής Υπουργός Διεθνών Οικονομικών Σχέσεων και για τις εξαγωγές, είναι όταν πηγαίνουμε στο εξωτερικό, να κάνουμε και το λάδι και το ξύδι και τις λιαστές ντομάτες που είπατε εσείς, αλλά να παίρνουμε μαζί μας και νέους επιχειρηματίες και επιχειρηματίες σε διαφορετικούς κλάδους.

Γιατί θα έχετε προσέξει σε προηγούμενες κυβερνήσεις, αυτά τα ταξίδια πάντα υπήρχε μια, πώς να το πω ευγενικά, μ' ευφημισμό, μια συνέχεια των επιχειρηματιών που πήγαιναν σ' αυτά τα ταξίδια και η ιδέα ότι μπορούν και καινούργιοι επιχειρηματίες και από διαφορετικούς τομείς και πιο μικρές επιχειρήσεις, δεν ήταν κάτι που παρατηρούσαμε στην πράξη.

Οι εξαγωγές δεν έχουν πάρει όσο καλά θα μπορούσε να φανταστεί κανείς μετά από αυτή τη φοβερή εσωτερική υποτίμηση που έχουμε

αντιμετωπίσει τα τελευταία 4-5 χρόνια. Αυτό που παρατηρούμε είναι ότι η βελτίωση στο ισοζύγιο πληρωμών έρχεται πιο πολύ από τη μείωση των εισαγωγών, όπως θα περιμέναμε με μια οικονομία που έχει χάσει 25% του ΑΕΠ και λιγότερο από τις εξαγωγές, ειδικά άμα εξαιρέσω τα πετρελαιοειδή έναν δύο άλλους κλάδους.

Γιατί γίνεται αυτό; Νομίζω το βασικό επιχείρημα της Αριστεράς που το είχα πει πολλές φορές στη Βουλή όταν αντιμετώπιζα τον κ. Στουρνάρα τότε που ήταν Υπουργός Οικονομικών, είναι ότι σε μια μεγάλη ύφεση, όταν υπάρχει τεράστια αβεβαιότητα, όταν ο κόσμος δεν ξέρει τι θα φέρει την άλλη μέρα, καινοτόμες ιδέες και δομικές αλλαγές δε γίνονται.

Είτε αυτές που θα προτιμούσαν μερικοί στην κατεύθυνση του νεοφιλελευθερισμού με μεγαλύτερη φιλελευθεροποίηση ακόμα περισσότερη απορρύθμιση, σαν την πρώτη εργαλειοθήκη του ΟΟΣΑ είτε σαν αυτά που θέλουμε εμείς και συζητάμε εμείς με τον ΟΟΣΑ σε μια διαφορετική κατεύθυνση είτε οποιεσδήποτε μεταρρυθμίσεις θέλετε, έχουν πάρα πολύ λίγη αποδοτικότητα σε αυτό το κλίμα.

Σε αυτό το κλίμα ο κόσμος δεν παίρνει ρίσκο, ο κόσμος δεν επενδύει, οι άνθρωποι δεν επενδύουν στο ανθρώπινο κεφάλαιο, γίνονται συντηρητικοί στις αντιδράσεις τους γιατί ο φόβος δημιουργεί συντηρητικότητα σε όλες τις μεγάλες αποφάσεις.

Άρα έχει εξαιρετικά μεγάλη σημασία να μπορούμε να ξεφύγουμε από αυτό. Το είχε πει και ο Γενικός Γραμματέας του ΟΟΣΑ, ο κ. Γκορία σ' ένα πρόσφατο ECOFIN, όπου είπε ότι υπάρχει μια κόπωση μεταρρυθμίσεων. Όταν έχεις κάνει 5 χρόνια μεταρρυθμίσεις, δεν το είπε μόνο για την Ελλάδα, το είπε για πολλές οικονομίες και όταν ο κόσμος δε βλέπει το αποτέλεσμα αυτών των μεταρρυθμίσεων στη ζωή του, είναι πολύ δύσκολο να τον πείσεις να κάνει και άλλες μεταρρυθμίσεις.

Είναι πολύ δύσκολο δηλαδή να πεισθεί ότι κάποτε θα έρθουν αυτές οι μεταρρυθμίσεις που θα καλυτερεύσουν τη ζωή. Οι νεοφιλελεύθεροι πολύ συχνά μου θυμίζουν τους τελευταίους υποστηρικτές του σοβιετικού μοντέλου, ότι αν απλώς τους αφήναμε περισσότερο χρόνο θα είχε δείξει το σοβιετικό μοντέλο τις μεγάλες ικανότητες ανάπτυξης.

Και πολλοί νεοφιλελεύθεροι, πιστεύω, είναι στην ίδια κατάσταση, πιστεύουν ότι αν το μνημόνιο το είχαμε αφήσει να εξελιχθεί κι άλλο ένα δυο χρόνια θα είχαμε δει.. Δεν το πιστεύω αυτό. Δεν το πιστεύω δηλαδή ότι αν δε μπορείς ν' αντιμετωπίσεις γρήγορα, να γυρίσεις στην ανάπτυξη, που σημαίνει ότι στη μεγάλη διαπραγμάτευση που ξαναερχόμαστε σ' αυτό, πρέπει ν' αντιμετωπίσεις και τον αριθμητό και τον παρανομαστή του λόγου χρέους ως ποσοστό του ΑΕΠ.

Δηλαδή μια μεγάλη συμφωνία ππου όπως βλέπετε, φθάνουμε στην κατάσταση όπου θα είναι πολύ μικρή η απόσταση ή θα υπάρχει μια σύμπτυξη, θα το δούμε αυτό, μεταξύ της ενδιάμεσης συμφωνίας και τη μεγάλη συμφωνία που θα έχει και για το χρέος και την ανάπτυξη και το καινούργιο αναπτυξιακό μοντέλο της Ελλάδας, πρέπει να υπάρχει κάποια πρόοδος και στον αριθμητή, δηλαδή για το χρέος με διάφορα πράγματα που μπορούμε να κάνουμε αλλά και στο παρανομαστή που χρειαζόμαστε μεγαλύτερο δημοσιονομικό χώρο και θα χρειαζόμαστε κι έναν επενδυτικό πρόγραμμα.

Και οποιεσδήποτε μεταρρυθμίσεις συμφωνήσουμε με τους εταίρους και όποιο κόστος θα έχει αυτό, πολιτικό για την κυβέρνηση, θα πρέπει ως αντάλλαγμα να υπάρχει η δυνατότητα αυτή η κυβέρνηση και αυτή η κοινωνία να δείξει τις δυνατότητες που έχει σε όλους τους τομείς, και στην επιχειρηματικότητα αλλά και σε πάρα πολλούς άλλους τομείς, όπως τον κοινωνικό τομέα, τον τομέα της βιομηχανίας και σε πάρα πολλούς άλλους.

Νομίζω ότι η ανάπτυξη και οι εξαγωγές χρειάζονται, η δεύτερη διαφωνία μας με το μνημόνιο όπως ήταν πριν την κυβέρνηση της Αριστεράς, θέλει και αναπτυξιακά εργαλεία. Ήταν από τα πιο δυσάρεστα πράγματα ν' ακούμε τους εταίρους μας να μας λένε, «κάνετε όπως λένε και όχι όπως κάνουμε». Το έχω πει πολλές φορές, ότι στη Γερμανία το τραπεζικό σύστημα έπαιξε πολύ σημαντικό ρόλο να μειώσει την επίπτωση της κρίσης.

Γιατί μπορεί το Deutsche Bank κι οι άλλες συστημικές Τράπεζες να δάνειζαν προ-κυκλικά, όπως λέμε εμείς οι οικονομολόγοι, δηλαδή έδιναν πολλά λεφτά πριν από την κρίση και μετά όταν έκλεισαν όλα, μετά την κρίση, αλλά η Γερμανία είχε πολλές συνεταιριστικές Τράπεζες, είχε πολλές δημόσιες τοπικές και άλλες συνεταιριστικές Τράπεζες που δάνειζαν αντικυκλικά.

Και δανείσανε στην οικονομία της Γερμανία και κράτησαν όρθιες τις μικρές και τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις της Γερμανίας. Εμείς δεν έχουμε πια Αγροτική Τράπεζα, εμείς δεν έχουμε Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο, δεν έχουμε συνεταιριστικές Τράπεζες, άρα μας λείπουν και τ' αναπτυξιακά εργαλεία.

Και είναι μια τραγωδία ότι οι προηγούμενες κυβερνήσεις δε μπορούσαν να διαπραγματευθούν ούτε σ' αυτό. Ούτε δηλαδή σε αυτό που κάνουν οι εταίροι μας, όχι σ' αυτό που λένε οι εταίροι μας. Και θεωρούμε ότι είναι πολύ σημαντικό κομμάτι της λύσης και για την επιχειρηματικότητα, να υπάρχει αυτή η χρηματοδότηση και να υπάρχει και πλουραλισμός και σε αυτό τον τομέα.

Χρειαζόμαστε και επενδυτικές Τράπεζες, χρειαζόμαστε και αγροτικές Τράπεζες, Τράπεζες ειδικού σκοπού, χρειαζόμαστε και ηθικές Τράπεζες. Και βεβαίως πρέπει να λύσουμε και πώς αυτές οι Τράπεζες, έχουν τη διαχείριση. Ο ομιλητής που είπε για τους Συνεταιρισμούς που είπε ότι έβαλαν ορκωτούς ελεγκτές σ' αυτό, δίνει πώς ένα παλιό μοντέλο που δε δούλεψε καλά, για λόγους που ξέρουμε, πώς μπορεί να το σκεφτείς με καινούργιο τρόπο να δουλέψει καλά στο μέλλον.

Γι' αυτό η κυβέρνηση με τις μεταρρυθμίσεις που προωθεί, κι αυτό προσπαθούμε να πείσουμε, έχει μια διπλή συνοχή: Αυτές οι πρώτες μεταρρυθμίσεις που θέλουμε να προωθήσουμε, θέλουμε να έχουν συνοχή μεταξύ τους, δηλαδή να φτιάξουν τα δημοσιονομικά, να μπορέσει αυτή η χώρα να έχει πλεονάσματα που είναι λογικά, να κάνει από τώρα διοικητικές αλλαγές και διοικητικές μεταρρυθμίσεις.

Γιατί οι μεταρρυθμίσεις που θα κάνουμε τώρα πρέπει να έχουν συνοχή με τις μεταρρυθμίσεις της δεύτερης και της τρίτης περιόδου. Δηλαδή αν θέλεις να έχεις αναπτυξιακές Τράπεζες και Τράπεζες ειδικού σκοπού, θέλεις να έχεις ένα πρόγραμμα για την απασχόληση, αυτό που πρέπει να εξασφαλίσεις εκ των προτέρων είναι ότι έχεις τη Διοίκηση αυτή, που θα εξασφαλίσει ότι δεν θα δουλεύουν οι Τράπεζες οι αναπτυξιακές, ή δεν θα δουλεύουν τα προγράμματα απασχόλησης, μερικής απασχόλησης ή μη μόνιμης απασχόλησης, που θέλεις να βοηθήσεις την αγορά εργασίας, δεν θα δουλεύουν όπως δούλευαν αυτά τα προγράμματα ή αυτές οι Τράπεζες πριν.

Και γι' αυτό σας λέω προσπαθούμε και δουλεύουμε για μια συνολική άποψη των μεταρρυθμίσεων που έχουν και συνοχή μεταξύ τους ανά πάσα στιγμή, αλλά έχουν και συνοχή διαχρονική και οι μεταρρυθμίσεις που κάνεις την πρώτη στιγμή βοηθούν στις μεταρρυθμίσεις που θα έρχονται στη δεύτερη στιγμή.

Τέλος να πω κάτι πιο στενά πριν δώσω μια τελική εικόνα που με έχετε ρωτήσει για το δικό μου το Υπουργείο και που νομίζω ότι πάλι έχουμε πάρα πολύ δουλειά να κάνουμε. Και έχουμε και πολύ καλές εμπορικές και οικονομικές Υπηρεσίες από τη μια μεριά αλλά έχουμε εμπορικές και οικονομικές Υπηρεσίες για την προώθηση των εξαγωγών μας, που δεν είχαν πολιτική κατεύθυνση. Ξέρετε και στο διπλωματικό Σώμα πολλές φορές οι εμπορικοί ακόλουθοι ήταν δευτεροκλασάτοι, δεν είχαν τόσο prestige όσο είχαν οι πολιτικοί διπλωμάτες, που δείχνει και μια εικόνα τι σκέφτεσαι ότι είναι προτεραιότητες μιας οικονομίας.

Ενώ σε άλλες χώρες μπορώ να σας διαβεβαιώσω από τις πρώτες έρευνες που έχω κάνει, αυτό πια δεν ισχύει. Το οικονομικό κομμάτι μιας Πρεσβείας έχει τεράστια σημασία και εμείς θέλουμε να το προωθήσουμε αυτό και για τις πληροφορίες και για πρωτοβουλίες που θα μπορέσουν να κάνουν, δηλαδή γυρνάω σε αυτό που έχει πει η Κυβέρνηση ότι δεν φτιάχνεις ένα δημόσιο τομέα με απαξίωση σούμπιτο ότι όλοι δεν δουλεύουν, όλοι δεν είναι ικανοί.

Αν θέλεις να δουλέψει ο δημόσιος τομέας και άμα θέλεις να δουλέψουν κι άλλοι τομείς παίρνεις τα καλά παραδείγματα και τα γενικεύεις, φτιάχνεις ένα παράδειγμα που μετά κάποιος άλλος λέει «Ναι, το κάνουν αυτοί, θέλω να το κάνω κι εγώ». Και αυτό είναι ο στόχος που θα ήθελα κι εγώ και για το δικό μου το Υπουργείο να μπορεί και το ίδιο το Υπουργείο και με συνεργασία με τα άλλα Υπουργεία που έχουν σχέση με Invest in Greece και την προσέλκυση των επενδύσεων να μπορούμε να έχουμε μια συνολική παρέμβαση για τις εξαγωγές και για τις επενδύσεις, που κάνουμε και τα παραδοσιακά πράγματα, συμφωνώ απολύτως με αυτό που είπατε εσείς εδώ ότι δεν είναι μόνο οι καινοτόμες ιδέες, αλλά είναι και οι καινοτόμες ιδέες σε παλιά προϊόντα που είπε ο κύριος που έκανε τη μία ερώτηση που επιτράπηκε στο πάνελ.

Αλλά συγχρόνως χρειάζεται και να κάνουμε και καινούργια πράγματα. Δεν υπάρχει λόγος δηλαδή όταν πηγαίνουμε στο εξωτερικό να μην παίρνουμε ανθρώπους μαζί που μπορούν να συζητήσουν για την τεχνολογία, που μπορούν να συζητήσουν για συνεργασία με τα Πανεπιστήμια, που αυτό μπορεί να γίνει σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό από ότι έχει γίνει μέχρι τώρα.

Η Ελληνική Κυβέρνηση έχει δουλέψει πάρα πολύ σκληρά για το καλό σενάριο να βρεθεί μια λύση. Νομίζω ότι αυτοί που λένε ότι υπήρχε καθυστέρηση γιατί δεν είμαστε έτοιμοι, δεν είχαμε ιδέες, δεν είχαμε προτάσεις συγκεκριμένες, νομίζω ότι σε ό,τι λένε υπάρχει μια βάση αλήθειας. Όταν μια καινούργια Κυβέρνηση έρχεται στην εξουσία ιδιαίτερα όταν ήταν εκτός εντελώς του πολιτικού συστήματος, έχει και μια έλλειψη και τεχνογνωσία και διοικητική βοήθεια δεν έχει και τεχνοκρατική βοήθεια δεν έχει.

Αλλά νομίζω ότι τα βασικά προβλήματα ήταν πολιτικά, ότι εμείς έχουμε συνεχίσει μέσα στο πνεύμα και το γράμμα της συμφωνίας στις 20 Φλεβάρη, ότι πρέπει να υπάρχει ένας έντιμος συμβιβασμός μεταξύ του παλιού και του καινούργιου. Η βάση μας ήταν και αυτό που είχε πει ο Μισέλ Σαπέν ο Υπουργός Οικονομικών της Γαλλίας από τα πρώτα Eurogroup που είπε ότι εδώ έχουμε δυο διαφορετικές αρχές. Έχουμε την αρχή της καινούργιας Κυβέρνησης και της λαϊκής εντολής και αυτά τα πράγματα που θέλει να φέρει και τη δημοκρατία, δηλαδή ότι μια Κυβέρνηση δικαιούται να φέρει και καινούργια πράγματα και καινούργια κοινωνικά αιτήματα και διαφορετικούς τρόπους να βλέπεις την πραγματικότητα και την αρχή της συνέχειας των κανόνων της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

Μπορώ να σας διαβεβαιώσω ότι αυτή την αρχή δηλαδή ότι έχουμε δυο αντιφατικές αρχές και πρέπει να δούμε πως αυτές ενώνονται, εμείς το έχουμε τηρήσει και το γράμμα και το πνεύμα αυτής της συμφωνίας. Και είμαι νομίζω αισιόδοξος ακριβώς γιατί το έχουμε δείξει αυτό, ακριβώς γιατί ήμασταν έτοιμοι να προωθήσουμε τα πράγματα που συμφωνούμε. Να προωθήσουμε αυτά τα πράγματα που συμφωνούμε για τους στόχους αλλά διαφωνούμε για τα μέσα, να βρούμε ποιες είναι οι διαφορές και να δούμε τον καλύτερο τρόπο αυτό να γίνει.

Και ακριβώς επειδή έχουμε κόκκινες γραμμές και λέμε «Εδώ είναι που έχουμε διαφορετική λογική, ότι έχουμε διαφορετικές προτεραιότητες και μέρος αυτού του συμβιβασμού των δύο αρχών, είναι να το δεχτείτε»,

είμαστε πιο κοντά σε ένα έντιμο συμβιβασμό από ό,τι θα μπορούσα να σας πω πριν από είκοσι – τριάντα μέρες περίπου.

Να πω όμως και κάτι άλλο. Οι εταίροι μας πολλές φορές έχουν πει ότι χρειάζονται να εμπιστεύονται την Ελληνική Κυβέρνηση, ότι είναι και θέμα αξιοπιστίας. Η αξιοπιστία κατά τη δική μας άποψη είναι κάτι που δουλεύει και από τις δυο πλευρές it works both ways. Εμείς, με τις πρώτες συναντήσεις με τον κ. Γιάννη Βαρουφάκη είχαμε πάει και στη Ρώμη και στο Παρίσι και στο Λονδίνο και στη Φρανκφούρτη και στο Βερολίνο και είχαμε συναντήσεις και με τραπεζικούς και με επενδυτικά funds και με Υπουργούς Οικονομικών.

Όλοι μας είπαν ότι θεωρούν πολύ σημαντικό ότι μια νέα Κυβέρνηση που δεν ήταν μέρος του πολιτικού καθεστώτος του παρελθόντος μπορεί να αντιμετωπίσει κάποια χρόνια προβλήματα της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας που δεν αντιμετωπίστηκαν από τις προηγούμενες μνημονιακές Κυβερνήσεις. Το θέμα της φοροδιαφυγής, το θέμα της διαφθοράς και πολλά άλλα τέτοια θέματα.

Είναι καιρός και αυτοί να δείξουν όμως ότι μπορούμε να τους εμπιστευτούμε ότι θα μας δώσουν την υποστήριξη και τη βοήθεια, ακριβώς να αντιμετωπίσουμε αυτά τα προβλήματα. Η εμπιστοσύνη δουλεύει και από τις δυο πλευρές. Είμαι πολύ χαρούμενος για την ανακοίνωση που βγήκε χτες των τριών θεσμών, που όχι μόνο είπαν ότι δουλεύουν σκληρά για μια τέτοια συμφωνία, αλλά δουλεύουν για μια τέτοια συμφωνία στις 11 Μαΐου.

Από ό,τι ξέρω είναι η πρώτη φορά που λένε τις τελευταίες δυο αυτές λέξεις. Αυτό νομίζω μπορεί να ξεκλειδώσει πολλά πράγματα και να είστε σίγουροι και σίγουρες όπως λέμε στο ΣΥΡΙΖΑ, ότι αυτή η Κυβέρνηση θα δουλέψει πολύ σκληρά σε αυτό το μέτωπο.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.